

Traja muškietieri

ALEXANDRE DUMAS

Svetová klasika

TRAJA MUŠKETIERI

TRAJA MUŠKETIERI

Alexandre Dumas

Preložili

HELENA TURCEROVÁ-DEVEČKOVÁ
a ANDREJ KOSTOLNÝ

slovart

Slovak edition

© Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2014

Collectors concept by arrangement with

Worth Press Limited UK.

Translation © Helena Turcerová-Devečková (dedičia)/

LITA 2014, Andrej Kostolný (dedičia)/LITA 2014

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná ani šírená v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami; či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, alebo prostredníctvom súčasného, alebo budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-1118-1

PREDHOVOR, v ktorom sa dozvedáme, že hrdinovia príbehu, ktorý máme česť čitateľom vyrozprávať, hoci sa im mená končia na „os“ a na „is“, nemajú nič spoločné s mytológiou.

Bude to skoro rok, čo som v kráľovskej knižnici pri zbieraní materiálu o Ľudovítovi XIV. náhodou našiel na Pamäti pána d'Artagnana, vytlačené v Amsterdame u Petra Rouga – ako väčšina diel doby, keď sa spisovatelia usilovali povedať pravdu tak, aby sa za to na nejaký čas nedostali do Bastily. Názov Pamäti ma zväbil: s dovolením pána knihovníka som si ich odniesol a hltal som ich.

Nemienim tu rozoberať toto zvláštne dielo, stačí, keď naň odkážem čitateľov, ktorí vedia oceniť, čo sa o tej-ktorej dobe napísalo. Nájdú v ňom portréty načrtnuté majstrovskou rukou. A hoci tie náčrty robili zväčša na dverách kasární a na stenách krčiem, obrazy Ľudovíta XIII., Anny Rakúskej, Richelieua, Mazarina a väčšiny dvoranov tej doby, ktoré tam nájdú, nebudú o nič menej verné než v dejinách pána Anquetila.

Lenže, ako je známe, rozmarného ducha básnikovho neupúta vždy to, o čo sa zaujíma väčšina čitateľov. No aj keď obdivujeme spomenuté podrobnosti, ktoré bezpochyby vzbudia aj obdiv iných, nás najväčšmi upútalo to, čomu pred nami celkom určite nikto nevenoval ani najmenšiu pozornosť.

D'Artagnan rozpráva, že pri svojej prvej návšteve u kapitána kráľovských mušketierov pána de Trévilles stretol v predsieni troch mladých mužov, ktorí slúžili v preslávenom zbore mušketierov. Ich mená boli Athos, Porthos a Aramis. D'Artagnan túžil po cti dostať sa medzi nich.

Priznávame, že nás tieto tri cudzie mená zarazili a najprv sme si mysleli, že sú to azda len pseudonymy, ktorými chcel možno d'Artagnan zatajiť slávne mená. No je možné, že nositelia týchto vypožičaných mien si ich sami zvolili vo chvíli, keď si zo samopaše, z nespokojnosti alebo z finančnej tiesne obliekali prostý mušketerský plášť.

A od tých čias sme nemali pokoj, kým sme v súčasných dielach nenašli stopu po týchto neobyčajných menách, ktoré tak veľmi podnietili našu zvedavosť.

Iba zo zoznamu kníh, ktoré sme kvôli tomu prečítali, by vznikla celá kapitola, azda veľmi poučná, ale pre čitateľov iste málo zábavná. Uspokojíme sa teda s oznámením, že v okamihu, keď sme znechutení dlhým, bezvýsledným hľadaním chceli prerušiť ďalšie bádanie podľa rady nášho slávneho a učeného priateľa Paulina Parisa, našli sme konečne rukopis fóliového formátu, zaradený pod číslom 4772 alebo 4773 – na číslo sa už dobre nepamätáme –, na ktorom bol tento nadpis:

Pamäti pána grófa de La Fère, týkajúce sa niektorých udalostí, čo sa odohrali vo Francúzsku koncom panovania kráľa Ludovíta XIII. a na začiatku panovania kráľa Ludovíta XIV.

Lahko si predstavíte našu radosť, keď sme pri listovaní v tomto rukopise, našej poslednej nádeji, našli na dvadsiatej strane meno Athos, na dvadsiatej siedmej Porthos a na tridsiatej prvej Aramis.

Objasniť celkom neznámy rukopis v čase, keď historická veda dosiahla takú vysokú úroveň, sa nám zdalo hotovým zázrakom. A preto sme čo najskôr požiadali o povolenie vytlačiť ho. Aby sme sa, reku, v Akadémii pre archeológiu a krásne písomníctvo mohli raz predstaviť zásluhou iných, keby sme sa do

TRAJA MUŠKETIERI

nej nedostali vlastnou – čo je veľmi pravdepodobné. A treba podotknúť, že povolenie nám veľmi ochotne udelili. Túto skutočnosť zaznamenávame, aby sme verejne zavrátili zlomyseľníkov, ktorí tvrdia, že žijeme pod vládou, ktorá spisovateľom nežičí.

A tu, hľa, je prvá časť toho drahocenného rukopisu; predkladáme ju čitateľom pod názvom, ktorý jej prislúcha, a s príslubom, že ak prvá časť dosiahne zaslúžený úspech, o čom nepochybujeme, bezodkladne uverejníme i časť druhú.

Hovorí sa, že kmotor býva druhým otcom. Upozorňujeme preto čitateľa, že ak v našej práci nájde záľubu, alebo sa pri nej bude nudiť, nech to pripíše nám, a nie grófovi de La Fère.

Prikročme však už k nášmu príbehu.

PRVÝ DIEL

TRI DARY PÁNA D'ARTAGNANA OTCA

V prvý aprílový pondelok 1625 sa zdalo, že mestečko Meung, rodisko autora Románu o ruži, zachvátila revolúcia: akoby z neho hugenoti boli urobili druhú La Rochelle. Mnohí mešťania, keď zazreli po Veľkej ulici utekať ženy a počuli vresk detí na prahoch domov, ponáhľali sa natiahnuť pancier a, podopierajúc trochu neisté držanie tela mušketau alebo halapartňou, kráčali k hostincu U slobodného mlynára, pred ktorým sa hmýrila veľká, každou minútou vzrastajúca hromada hlučných zvedavcov.

V tých časoch bolo paník až-až, ba sotva prešiel deň, aby niektoré mesto nebolo zaznačilo do svojej kroniky podobnú udalosť. Raz šľachta bojovala medzi sebou; raz kráľ viedol vojnu proti kardinálovi; potom zas Španiel brojil proti kráľovi. A okrem týchto skrytých alebo verejných, tajných alebo zjavných bojov tu boli ešte zlodeji, žobráci, hugenoti, vlci a lokaji, ktorí bojovali proti všetkým. Mešťania boli ustavične vyzbrojení proti zlodejom, vlkom a lokajom. Často aj proti šľachte a hugenotom. Niekedy i proti kráľovi – ale nikdy nie proti kardinálovi a Španielovi. A tak sa stalo, že v spomenutý prvý aprílový pondelok 1625 mešťania, keď počuli lomoz, ale nevideli ani žltočervenú zástavu, ani livreje kardinála Richelieua, hrnuli sa ako obyčajne k hostincu U slobodného mlynára.

A každý, kto ta prišiel, mohol hneď vidieť a poznať príčinu tejto trmy–vrmy.

Akýsi mladý muž... načrtnime jeho portrét jedným ťahom pera. Predstavte si Dona Quijota osemnásťročného, bez panciera, prilby a holení. Dona Quijo-

ta oblečeného do vlneného kabátca, ktorého modrá farba sa premenila na neurčitý odtieň vínnej usadeniny a nebovomodrej. Tvár podlhovastá a ohorená, vyčnievajúce líčne kosti, ako mávajú šibali; svaly čeľustí neobyčajne vyvinuté, a to je neklamné znamenie, podľa ktorého poznať Gaskonca i bez baretu. Náš mladý muž však baret mal, ozdobený akýmsi perom. Pohľad priamy a inteligentný; pekne sformovaný orlínos, priveľký na mladíka, primalý na dospelého človeka. Neskúsené oko by ho mohlo pokladať za sedliackeho syna na cestách, nebyť dlhého meča, ktorý sa mu hompáľal na remeni a udieral svojho majiteľa po lýtkach, keď kráčal pešo, a jeho koňa po zjezenej srsti, keď na ňom sedel.

Lebo náš mladý muž mal koňa, a to takého nápadného, že si ho každý všimol. Bol to béarnský koník, dvanásť-štrnásťročný, žltý, s chvostom bez srsti, ale s odreninami na nohách. Keď kráčal, vešal hlavu hodne nižšie kolien, preto ho nebolo treba šibať bičom – pri tom všetkom ešte stačil denne uraziť svojich osem míľ. Na nešťastie, dobré vlastnosti tohto koňa tak dôkladne skrývala jeho zvláštna srst' a ťarbavá chôdza, že v časoch, keď sa v koňoch vyznal každý, jeho príchod do Meungu, kam asi pred štvrťhodinou došiel Beaugencyovskou bránou, vyvolal hotovú senzáciu, ktorej nepríjemnú príchuť pocítil aj jazdec.

A toto vzrušenie trápilo mladého d'Artagnana (tak sa totiž volá Don Quijote na tejto druhej Rossinante) o to väčšmi, o čo viac si ako dobrý jazdec uvedomoval, ako smiešne na takomto koníku vyzerá. Veru si zhlboka vzdychol, keď mu ho dával do daru otec, pán d'Artagnan. Vedel, že také zviera nie je hodné viac ako dvadsať libier. Isté je, že slová sprevádzajúce tento dar boli preňho neoceniteľné.

– Syn môj, – povedal gaskonský šľachtic čistým béarnským nárečím, ktorého sa Henrich IV. nikdy nevedel zbaviť, – tento kôň sa narodil v dome tvojho otca pred necelými trinástimi rokmi, aj tam od tých čias žil, preto ho opatruj a šanuj. Nikdy ho nepredaj, dožič mu skončiť od staroby pokojne a dôstojne. A ak s ním potiahneš do boja, šetri ho, ako by si šetril starého služobníka. Pri dvore, – pokračoval otec, pán d'Artagnan, – ak sa ti tej cti dostane, že ta vkročíš, cti, ku ktorej ťa inak oprávňuje tvoj šľachtický pôvod, reprezentuj dôstojne svoje šľachtické meno, ako ho dôstojne reprezentovali tvoji predkovia vyše päťsto rokov, tak kvôli sebe, ako kvôli nim. Mám na mysli príbuzných a priateľov. Nestrp nikdy nič od nikoho okrem pána kardinála alebo kráľa. Dnes šľachtic niečo dosiahne iba vďaka svojej odvahe, zdôrazňujem, iba vďaka svojej odvahe. Kto sa čo len na chvíľku zľakne a otáľa, možno stráca príležitosť, ktorú mu osud ponúka. Si mladý, musíš byť udatný z dvoch príčin: po prvé, si Gaskonec, po druhé, si môj syn. Neboj sa nebezpečenstva a vyhľadávaj dobrodružstvá. Dal som ťa vyučiť v narábaní mečom. Máš železné hnáty a oceľové päste. Bi sa pre čokoľvek, o to viac, že súboje sú zakázané; práve preto treba mať dvojnásobnú odvahu do bitky. Syn môj, nemám ti čo dať okrem pätnástich toliarov, koňa a poučení, ktoré si práve počul. Tvoja matka ti k tomu pridá recept na balzam. Dostala ho od cigánky a má zázračnú moc; zahojí každú ranu, ktorá nezasiahne srdce. Využi ho čo najlepšie, ži šťastne a dlho. Nemám už čo doložiť, iba slovo o príklade, ktorý maj stále pred očami. Nie vlastnom, lebo ja som sa na dvor nikdy nedostal a bojoval som ako dobrovoľník iba v náboženských vojnách. Chcem hovoriť o pánovi de Tréville, ktorý bol kedysi mojím suse-

dom a ako decku sa mu dostalo cti hrávať sa s naším kráľom Ľudovítom XIII., Pán Boh ho zachovaj! Niekedy sa ich hry zvrhli na bitky, v ktorých kráľ nebýval vždy tým mocnejším. Údery, ktoré kráľ utrzil, získali pánovi de Tréville veľa úcty a priateľstva. Neskôr sa pán de Tréville bil s inými. Päť ráz na svojej prvej ceste do Paríža, od smrti nebohého kráľa, až do plnoletosti mladého – nerátajúc vojny a obliehania – sedem ráz a od jeho plnoletosti až podnes azda i sto ráz. A tak sa napriek ediktom, nariadeniam a zákazom stal kapitánom mušketierov, to značí veliteľom légie césarov. Kráľ si ju veľmi váži, a bojí sa jej aj pán kardinál, ktorý sa, ako je známe, tak rýchlo nenaľaká. Okrem toho pán de Tréville zarobí ročne 10 000 toliarov. Je to teda veľmi veľký pán. A začal ako ty. Choď ho navštíviť s týmto listom a riad' sa podľa neho: počínaj si ako on.

Nato otec, pán d'Artagnan, opásal synovi svoj vlastný meč, nežne ho pobozkal na obe líca a udelil mu svoje požehnanie.

Keď vychádzal z otcovej izby, stretol sa mladý muž s matkou, ktorá ho čakala s povestným receptom. Ak sa bude správať podľa rád, ktoré sme práve spomenuli, často bude tento liek používať. S matkou sa lúčil dlhšie a nežnejšie ako s otcom, nie azda preto, že by pán d'Artagnan nemiloval syna, ktorý bol jeho jediným potomkom, ale bol muž a pokladal by za nedôstojné, aby sa poddal citom, kým pani d'Artagnanová bola žena a navyše ešte matka. Veľmi plakala a povedzme na chválu syna, pána d'Artagnana, že napriek značnému úsiliu, aby sa opanoval, ako sa svedčilo na budúceho mušketiera, predsa len podľahol prírode a takisto hojne ronil slzy.

Ešte toho dňa sa mladý muž vydal na cestu, vystrojený troma otcovskými darmi. Ako sme už spomenuli,

bolo to pätnásť toliarov, kôň a list pre pána de Trévillle. A rozumie sa, rady dostal iba ako na dôvažok.

S takýmto vademecum* bol d'Artagnan telom i dušou vernou kópiou Cervantesovho hrdinu, s ktorým sme ho tak úspešne porovnali, keď nás povinnosť historika prinútila načrtnúť jeho podobizeň. Kým Don Quijote pokladal veterné mlyny za obrov a barany za vojsko, d'Artagnan pokladal každý úsmev za urážku a každý pohľad za provokáciu. A tak sa so zaťatými pästami uberal z mesta Tarbes do Meungu a cez deň i desať ráz siahol po meči. No jeho päšť predsa len nedopadla na nijakú čeľusť a meč neopustil pošvu. Niežeby pohľad na úbohého žltého koníka nebol vyvolal dosť úsmevov na tvárach okoloidúcich, ale skôr preto, že nad koníkom cvendžal meč úctyhodnej veľkosti a nad mečom sa blýskalo oko skôr divé ako hrdé. Chodci v sebe potláčali veselosť, a keď už aj napriek opatrnosti zvíťazila veselosť, snažili sa usmievať iba polovicou tváre ako antické masky. D'Artagnan ostával nad všetko povznesený a nedal sa ničím popudíť až po nešťastné mesto Meung.

Lenže keď zoskočil z koňa pred hostincom U slobodného mlynára bez toho, aby mu bol prišiel niekto, napríklad hostinský, čašník alebo sluha, podržať koňa za uzdu, d'Artagnan zbadal pri odchýlenom okne na prízemí šľachtica pekného vzrastu a hrdého výzoru. Tvár mal trochu nepokojne zmŕštenú a zhováral sa s dvoma chlapmi, ktorí ho, ako sa zdalo, úctivo počúvali. D'Artagnan sa podľa svojej obyčaje celkom prirodzene nazdával, že predmetom rozhovoru je on, a načúval. Tentoraz sa d'Artagnan mýlil iba spoločne: nezhovárati sa o ňom, ale o jeho koňovi. A zdalo sa

*To, čo vždy nosím so sebou.

mu, že šľachtic vyratúva svojim poslucháčom všetky jeho vlastnosti. Poslucháči, ako som už povedal, veľmi pozorne počúvali šľachtica a podchvíľou vybuchli v hlasitý smiech. A keďže mladého muža podráždil i najmenší úškrn, viete si predstaviť, ako naňho zapôsobila hlučná veselosť.

D'Artagnan chcel predovšetkým preskúmať fyziognómiu nezdvorilca, ktorý sa mu posmieval. Uprel na cudzinca hrdý pohľad a uvidel pred sebou asi štyridsať-štyridsaťpäťročného muža prenikavých čiernych očí, bledej pleti, s výrazným nosom, s čiernymi starostlivo pristrihnutými fúzmi. Mal na sebe kabátec a krátke fialové nohavice so stuhami tej istej farby, bez ozdôb, okrem zvyčajných zástrihov na rukávoch, cez ktoré vykúkala košeľa. Nohavice a kabátec, hoci nové, boli pokrčené ako cestovné šaty, zavreté dlhší čas v kufríku. D'Artagnan to všetko veľmi rýchlo pobadal ako dôkladný pozorovateľ podrobností a bezpochyby vedený i pudom, čo mu veštil, že tento neznámy bude mať veľký vplyv na jeho ďalší život.

No vo chvíli, keď d'Artagnan upieral skúmavý pohľad na šľachtica vo fialovom kabátci, šľachtic vyslovil o béarnskej kalike jednu zo svojich najpodarenejších a najvtipnejších poznámok, načo jeho dvaja poslucháči vybuchli v hlasitý smiech. A on sám, zrejme proti svojej obyčaji, ak sa možno tak vyjadriť, dovoľil, aby na jeho tvár zablúdil mdlý úsmev. A teraz už nebolo najmenej pochybnosti, že d'Artagnan je naozaj predmetom urážky. D'Artagnan si stiahol baret na oči a v snahe napodobniť niektoré výrazy dvoranov, odpozorované v Gaskonsku od cestujúceho pánstva, podišiel bližšie s jednou rukou na meči a s druhou podopretou v bok. Ale na nešťastie, čím viac sa približoval, tým väčší ho zaslepoval hnev, a na-

miesto dôstojnej a skvelej reči, akú si pripravoval na výzvu, našiel na jazyku iba surové narážky, ktoré sprevádzal zúrivý posunok.

– Hej, pane, – zvolal, – čo sa skrývate za tú okenicu! Áno, vy, aspoň mi povedzte, čomu sa smejete, a budeme sa smiať spolu.

Šľachtic pomaly preniesol pohľad z koňa na jazdca, akoby potreboval trochu času, aby pochopil, že tá zvláštna výzva patrí jemu. A keď už o tom nemohol pochybovať, zmraštil trošku obočie a po dosť dlhej prestávke s ironickým prízvukom a neopísateľnou nadutosťou odpovedal:

– Ja nehovorím s vami, pane.

– Ale ja hovorím s vami, ja! – zvolal mladý muž v zúfalstve nad takou zmesou nadutosti a zdvorilého vystupovania.

Neznámy ho ešte chvíľku s úsmevom pozoroval, potom odstúpil od okna, vyšiel z hostinca a zastal dva kroky od d'Artagnana, práve pred jeho koňom. Jeho pokojné správanie a posmešná tvár zdvojnásobili veselost tých, s ktorými predtým hovoril a ktorí ostali pri okne.

Keď d'Artagnan videl, že sa k nemu približuje, povytiahol meč z pošvy.

– Tento kôň rozhodne je, alebo lepšie, v mladosti bol záružlím, – začal hovoriť neznámy, pokračujúc v skúmaní a obracajúc sa na poslucháčov v okne, akoby nebol zbadal zúfaleho d'Artagnana, ktorý sa medzitým postavil medzi nich a neznámeho. – Tá farba sa často vyskytuje v botanike, ale u koní je dnes už veľmi vzácna.

– Iba ten sa vysmieva z koňa, kto sa neopováži vysmievať z pána, – zvolal zúrivo obdivovateľ pána de Tréville.

– Pane, nesmejem sa často, – odpovedal neznámy, – o čom môžete súdiť z výrazu mojej tváre. Predsa si však vyhradzujem právo smiať sa, keď sa mi to páči.

– A ja zase, – vykrikol d'Artagnan, – ja nechcem, aby sa niekto smial, keď sa mi to nepáči!

– Naozaj, pane? – pokračoval neznámy ešte pokojnejšie ako predtým. – Nuž potom je to v úplnom poriadku. – Zvrtol sa na opätku a chcel sa vrátiť do hostinca veľkou bránou, pod ktorou pri svojom príchode dal d'Artagnan stáť osedlaného koňa.

Lenže d'Artagnan nebol z tých, čo ľahko prepustia človeka, ktorý sa mu opovážil vysmiať. Tasil meč a dal sa prenasledovať neznámeho.

– Nože sa obráťte, obráťte sa tak, pán posmievač, aby som vás neudrel od chrbta.

– Mňa udrieť?! Mňa?! – odpovedal neznámy, zvrtol sa na opätku a zadíval sa na mladého muža s prekvapením a opovržlivosťou.

– Ale choďte, môj milý, nebláznite.

Potom polohlasne, akoby len pre seba, pokračoval:

– Škoda. Aký krásny objav by to bol pre jeho veličenstvo, ktoré všade hľadá udatných šuhajov, z akých sa regrutujú jeho mušketieri!

No sotva to vyriekol, d'Artagnan ho zúrivo sekol mečom. Nebyť toho, že šľachtic rýchlo odskočil dozadu, možno by bol žartoval naposledy. Neznámy videl, že tu prestávajú žarty, tasil meč, pozdravil protivníka a vážne sa postavil do strehu. No v tom okamihu sa jeho dvaja spoločníci s hostinským vrhli na d'Artagnana a začali ho mlátiť palicami, lopatami a kliešťami. To spôsobilo taký nečakaný obrat, že kým sa d'Artagnan spamätal a obrátil, aby čelil krupobitiu úderov, jeho protivník pokojne skryl meč do pošvy, prestal byť účinkujúcim a zrazu sa stal divákom zá-

pasu. Túto úlohu prijal celkom ľahostajne, ale pri tom hundral:

– Aká pliaga sú tí Gaskonci! Posadte ho na jeho oranžovú kaliku a nech si ide.

– Ale nie skôr, ako ťa zabijem, ty zbabelec! – kričal d'Artagnan, bránil sa zo všetkých síl a neustúpil ani len o krok trom protivníkom, ktorí ho zasypávali údermi.

– Zase jeden gaskonský kúsok, – mrmlal šľachtic. – Namojveru, tí Gaskonci sú nepolepšiteľní! Nuž pokračujte v tanci, keď si to praje. Keď sa unaví, povie nám, že má toho dosť.

Lenže neznámy ešte nevedel, s akým tvrdohlavcom má do činenia. D'Artagnan nebol z tých, čo prosia o milosť. Boj pokračoval ešte niekoľko sekúnd.

Konečne vypadol vysilenému d'Artagnanovi z ruky meč, ktorý úder palice zlomil na dvoje. Iný úder ho zasiahol do čela a čoskoro sa zvalil krvácajúci a takmer v bezvedomí.

A to sa stalo vo chvíli, keď sa obyvatelia mesta zo všetkých strán začali hrnúť na miesto divadla. Hostinský s čašníkmi v obave pred škandalom odniesli raneného do kuchyne, kde ho trochu ošetrili.

Šľachtic sa vrátil na svoje miesto pri okne a s istým nepokojom hľadel na zástup, ktorý sa mu nepáčil.

Vrzli dvere. Hostinský sa ho prišiel spýtať, či mu d'Artagnan neublížil.

– Tak ako sa má ten šialenec? – spýtal sa hostinského.

– Vašej excelencii sa nič nestalo? – hostinský na to.

– Mne nič nie je, milý pán hostinský, ale vy mi povedzte, čo je s naším mládencom.

– Je mu lepšie, – povedal hostinský, – načisto zamdlel.

– Naozaj? – spýtal sa šľachtic.

– A ešte než zamdlel, pozbieral všetky sily a volal vás, jednostaj vás vyzýval.

– Ten chlapík je vtelený diabol! – zvolal neznámy.

– Oj, nie, vaša excelencia, to nie je diabol, – odvetil hostinský s pohrdavým posunkom, – kým ležal, prekutali sme ho. A v uzlíku má iba jednu košeľu a v peňaženke iba dvanásť toliarov. To mu však neprekážalo, aby napoly v mdlobách nepovedal, že keby sa niečo také prihodilo v Paríži, ihneď by ste to oľutovali, kým tu to oľutujete až neskôr.

– Tak to bude nejaký prestrojený princ, – chladno odvetil neznámy.

– Hovorím vám to preto, vznešený pane, – pokračoval hostinský –, aby ste sa mali na pozore.

– A nikoho nemenoval vo svojej zlosti?

– Ba áno, udieral si po vrecku a hovoril: „Uvidíme, čo povie pán de Tréville na túto urážku svojho chránenca.“

– Pán de Tréville? – povedal neznámy a zväžnel.

– Udieral si po vrecku a vyslovoval meno pána de Tréville...? No, milý pán hostinský, a kým ten váš mladý muž bol v bezvedomí, som pevne presvedčený, že ste pozreli i do toho vrecka. Čože tam má?

– List pre pána de Tréville, kapitána mušketierov.

– Ozaj?

– Tak ako to mám česť vraviť vašej excelencii.

Hostinský, ktorý nejavil veľa dôvtipu, vôbec nezbadal, aký dojem vyvolali jeho slová na tvári neznámeho. Neznámy odišiel od okna, kde sa opieral o lakeť, a nepokojne stiahol obrvy.

– Doparoma! – hundral si pomedzi zuby. – Žeby mi de Tréville posielal tohto Gaskonca? Je veľmi mladý! Lenže úder mečom ostane úderom, nech je hoci-

jaký mladý, kto ho zasadí. A pred dieťaťom sa človek má možno ešte menej na pozore ako pred iným. Niekedy stačí malá prekážka, aby zmarila veľký zámer.

A neznámy sa na niekoľko minút zadumal.

– Nuž akože, hostinský, – povedal, – nezbavíte ma toho šialenca? Nemám svedomie ho zabiť, ale, – doložil s chladným a hrozivým výrazom, – predsa mi prekáža. Kde je?

– V ženinej izbe, na prvom poschodí, kde ho preväzujú.

– A handry a uzlík má pri sebe? Kabátec si nezobliekol?

– Ba áno, to všetko ostalo dolu v kuchyni. Ale ak vám ten šaľo prekáža...

– Pravdaže. Robí škandál vo vašom hostinci, a to nejakí počestní ľudia neznesú. Chodte, pripravte mi účet a oznámte to zaraz môjmu lokajovi.

– Čože? Pán chce už odísť?

– Pravdaže. Veď som vám rozkázal, aby ste mi dali osedlať koňa. Neposlúchli ste ma?

– Ba áno, ako sa o tom vaša excelencia mohla presvedčiť. Kôň je pod veľkou bránou pripravený na odchod.

– Dobre, urobte teda, čo som vám povedal.

„No pekne, vari sa bojí takého chlapčiska?“ povedal si v duchu hostinský.

Rozkazovačný pohľad neznámeho ho však hneď zarazil, pokorne pozdravil a vyšiel.

– Nesmie sa stať, aby tento blázon zbadal mylady, – pokračoval neznámy. – Čochvíľa tu bude, ba už sa i oneskorila. Rozhodne bude lepšie, keď sadnem na koňa a pôjdem jej naproti... Keby som sa len mohol dozvedieť obsah listu pre pána de Tréville!

A neznámy hundrúc zamieril do kuchyne.